

اسلام مجموعہ

نوعاری : درہنہ بر مہات ، مہاتنی بر دہنہ در .

پیل ۴ صائی ۵۰ ۱ ربیع الآخر ۱۳۳۰
۱۲ کاؤنٹائی ۱۳۳۲ مدیری : حلیم ثابت

جلد : ۵

قرآنہ کریم

سورہ ناسک ۵۸ نجی آیتدن ۹۶ نجی آیتہ قدر مفہوم شریفی
[حاشیہ لی مفہوم قرآندن]

مرحوم مناسرتلی رفعت

عشر شریفتر و آمن الرسول عشر شریفتر تفصیر و ترجمہ سی

ثریا

اسلام اجتماعی

اتحاد و ترقی قوتنرمسی مناسبتیہ

[اسلام تشکیلاتی حقندہ ملاحظہ لر] ... *

ملی اقتصاد

احمد محی الدین

داخلی استعمار

نسخہ سی ۶۰ بارہ در

توزیع یری زمان کتبخانہ سیدر

نجم استقبال مطبعہ سی

قَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبِّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اَكْمَالَ حِمْلِكَ عَلَی الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا رَبِّنَا
وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلَانَا فَانصِرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ .

— ترجمه سی —

پیغمبر و مؤمنان را بفرموده که بر آنرا ایمان آید و یار و یارینان را . هب . مؤمنان ،
اللهم ، ملکترین ، کتابترین ، پیغمبرترین ایمان آید و یار . هیچ بر پیغمبری
او برندن آید ایتمه یز و یارین سنی دیکه یوز ، سکا اطاعت ایدیوز ،
سندن مغفرت دلیوز ، صوک او غرا عمن الحق سنسک دیدیلر .
اه هیچ بر کیسه یه تحملندن فضل سنی تکلیف ایتمه ؛ خیر یابان ده
کندیسنه ، کنا هکارده کندیسنه یا پیش اولور ؛ بووردک یارین : ایشته بز
تکلیفکی اونونق و یا خود یا کلش اکلادقسه بز ی مؤخذ ایتمه ؛ بز دن اولکی
ملتره یو کله دیکک اغیر یوکی یارین ، بز لرده یو کلمه ؛ کو جزک یتدیکنی
یو کلمه یارین ؛ عفو ایت ، مغفرت ایت ، آجی بز ای اقدیمز ؛ کافر لره
قارش یز یاریم ایت یارب . . .

قبا طاش سلطانسی تور کجه معلی

ثریا

اسلام اجتماعیان

اتحاد و ترقی قونفرسی . ناسبتیه

بکن مقاله لرده ، مشیخت اسلامیه نک و طبعه سی امور دیانیه ایله اشتغالدن

عبارت اولدینی ایضاح ایتشدک . امور دینیه ، اعتقادات و عبادات نامیه ایکی قسمدر .

عبادتدر ، هر محله ادا ایدلکه برابر ، جماعته اجرایی اقتضا ایدنلر ، بالخاصه جامعلرده ادا ایدیلر . اعتقادلرک روحلرده تاسی ، و شرائط عباداتک تعلیمی یا علم طریقله ، یا خود حال طریقله در . علمک مرکز تعلیمی مدرسهلر ، حالک مکتب تربیه سی تکیه لر در . بناء علیه جامع ، مدرسه و تکیه) مشیخت اسلامیة ک اداره ایدم چکی اوج مهم مؤسسه اسلامیة در ، شیمدی به قدر بو مؤسسه لری اداره ایدن اوقاف نظارتی ایدی . اوقاف نظارتی ، بر نوع مالیه نظارتی اولدیغندن بونلرک یالکز جهت مادیه و مالیه سی تنظیم ایدم بیلوردی ؛ جهت علمی و تربیویه سی مهمل قالیوردی . بو مؤسسه لرک اداره سی ، و مشیخت اسلامیة به انتقال ایتکه ، امور دینیه ده یکیدن بر انکشاف و انتظام حصوله کله چکدر . چونکه مشیخت اسلامیة ده امور علمی و تربیویه ده صلاحیت کاملیه مالک ایکی مجلس عالی واردرکه اوقاف نظارتنده موجود اوله مازدی . بونلر دن بری (فقه انجمن دانشی) حکمنده بولونان قنوا اماتی ، دیکری ده (تصوف انجمن دانشی) ماهیتده بولونان مجلس مشایخدر .

بونلره علاوه ، برده (کلام انجمن دانشی) ماهیتی حائز اولق اوزره بر (مجلس متکلمین) تاسیس اولونورسه اوجنک برلشمه سندن تام بر علوم دینیه دارالمساعی حصوله کلش اولوز .

اسلامیت علم و عرفانه مستند بر دین اولدینی ایچون ، امور دینیه ده قبول ایتدیکی وهیولر آنجق علما و عرفادور . رها نیت کی ، حکومت روحانیه کی بدعتلردن منز اولان اسلامیتک دینی تشکیلاتنه مثال آرادیمز زمان بونی منحصر آ علمی تشکیلاتده بوله بیلیرز . اسلامیتجه ، دین ، عقلک بر نوع عرفاندن عبارتدر . مسلمانلرجه مفتی ، علم فقهده متبحر بر علمدن ؛ متکلم ، عقائد اسلامیة ده محقق بر حکیمدن ؛ شیخ ، وجدانیتده ذائق بر عارفدن باشقه بر شی دکلدر . اسلامیتک بو خصوصیت فائده سنه بناء درکه

مذکور مجلساره دیانی انجمن دانشلر نظریله باقه بیلیرز. مشیخت اسلامیه‌ده
بومجلساردن باشقه جوامع‌مدیریتی، مدارس مدیریتی، تکایا مدیریتی ناملریله
اوج مدیریته‌ده احتیاج واردور.

شیمدیکی درس وکالتی مدارس مدیریتی وظیفه‌سنی ایفا ایدم بیلیرسه‌ده
دیگر ایکسینک یکیدن تأسیسی لازمدر، چونکه، شیمدی به قدر جهتلرک
یعنی مدرسلک، امانتی، خطیلک، پوستیشینک کی وظیفه‌لرک توجیهی
صلاحیتی اوقاف نظارتیه عائد ایدی.

مشیخت اسلامیه، بومصلاحیتلری درعهده ایتمدیکی ایچون، بونلر
ایچون اقتضا ایدن اداره‌لری محتوی دکلدی.

بومصلاحیتک وقیه‌مشیخت اسلامیه‌یه ویرلمه‌ستدن حصوله کلن ضروری
نتیجه‌لری تدقیق ایدلم:

اوقاف نظارتی صرف مالی بر نظارت اولدینی ایچون، اماملرک،
خطیلرک، واعظلرک اولجه مدارس مخصوصهده یتشدریلوب بعده تعیین
ایدلمه‌لری لزومی دوشونه‌مز، یاخود دوشونسه بيله بوایشی حقیله ایفا
ایدم‌مزدی. بناء علیه بوموظیفه‌لری طالبرک اک لیاقتیسه توجیه ایتمک
اضطرارنده ایدی. بو حالک نه کی بر نتیجه ویردیکی، محبی نفرلری
استیجواب ایدن ضابطلره صوریکیز. بوذواتک بیانه کوره، کویلو نفرلرک
اکثریسی، پیغمبرینک اسغی بیلمدیکی کی، هانکی مذهبه منسوب اولدیغندن
بی خبر بولونیور. بودینی جهالت، یالکیز کویلمه‌ده منحصر دکلدور،
شهرلرده فقرا محله‌لرنده خدمتچی، حال مقوله‌سی کیسه‌لرده عینی
بیلکیسلرکی کورورسکیز. اساسی علم اولان، بر دینک افرادنده بوقدر
عمیق بر جهالت دینه‌نک حکمران بولونم‌سی ناصل تجویز ایدیه‌بیلیر؟
یتشدریلسته اعتنا ایدلمه‌ین عضولردن بری ده‌قلوم دینه معلملیردر.

بومعلملرک، علوم ریاضیه و مثبتدن بر آز نصیب آلمش ولان طلبه‌لری
قارشیندمکی وضعیتلری غایت آحقیلدر. بونلر، اکثریاه طلبه‌نک سؤاللرینه،
معقول و منطقی بر جواب اعطاسندن عاجز قاله‌رق (صوص، کافر اولدک!)

ديكندن باشقه برشى يا تاممله، طلبه نظر نده، دينك قدرتي كو چولمكده درلر. كنج ياشده بولونانلر، جوابدن عاجز قالانك، بالذات دين اسلامي، يوقسه معلمك كنديسي اولديتني ادراك ايده من؛ بوصورتله دين معلمك جهاني، طلبه نك تزلزل اعتقاداته سييت ويرر. بناءً عليه مکتبلرد، اعتقاداتك تزلزل ايمهسي، عقائد اسلاميه ايله علوم مثبته نك قابل تأليف بولونامسندن دكل، علوم دينيه معلملرينك ايكي جهته ده واقف اولماسندور. اسلاميت كي مابعد الطبعيانه عقله واجتماعيانه عرفه استاد ايدن بر دين علوم مثبته ايله هيچ بر زمان تعارض ايمز.

مكتبلرده علوم دينيه تدريسك بوزوقلغنه سبب، يالكز معلملرك اهليتسزلكي دكل، عيني زمانده بوخصوصه دائر يازلش اولان كتابلركده كفايتسزلكدر. بوكيتلر، آنجق محقق علما طرفدن يازيله بيلر. بناءً عليه كرك اهليتي امام وواعظلرله كفايتلي علوم دينيه معلملرينك يتشمهسي، وكرك محققانه عقائد و علم حال. وكتابلرينك يازيلهسي مشيخت اسلاميه نك هملي بر تشبته وابسته در.

مشيخت اسلاميه نك امور دپانيه ايله عدم اشتغالندن حصوله كلن ضررلر، يالكز جهالت دينه نك انتشاري و اعتقاداتك بوزولماسندن عيانت اولامشدر؛ بونك بر نتيجه سيده اجرائي عبادت و جامعلره مداومتك كيتدكجه تناقصه يوز طومسيدر. عجايب تناقص نفوس كي بوتناقصكده بر طاقم قابل ازاله سييلري يوقيدر؛ مثلاً، بر جامعده امامك خلوق، خطييك بليغ، وواعظك حكيم مؤذنلرله حافظلرك حسن صوته مالك بولونمئلري مداوملرينك ترايدي موجب اولمازمي؟ حفظالصحه فكرلرينك حاكم بولونديني بودورده، اوطور ووبده آبدست آله بيله جك سهولتي چشمه كاهلر، رطوبتل چورابلرله تماس ايدلمش نفاقل قبه كاهلر تأسيس ايتك امكاني يوقيدر؛ حاصللي بوكون محي، بدئي، منطقي وجدانلرك استلزام ايتديكي بر طاقم تدبيرلر واردركه اتحادنده هيچ بر ديني محذور اولمامله برابر، بر چوق مادي

و معنوی فائده لر واردر . مثلاً ، استانبولده الکتریک قندیلرینک تطبیقیه جامعلرک دها صحی ، دها بدیی بر وضعیت آلدینی کوریورز .

هر حالده اشکال و کیفاتی آنجق مرجعجه و متخصصلرنجه تعیین ایدیه بیلن بوکی تدبیرلرک تطبیقیه جامعله مداوینک کیتدکجه آرتهجی شبه سزدر . فقط ، یونلری دوشونوب یابه بیلیمک آنجق دیانی بر صلاحیتی حائر بر مرجع حالینک وجودینه متوققدر . بومرجع عالی ایسه آنجق مشیخت اسلامیله اوله بیلیر .

کوریلورکه مشیخت اسلامیله ، امور دیانییه حسن اداره ایچون امام ، واعظ ، خطیب الی آخره کی مأمورلرله مقیقلر ، مدرسلر و علوم دینه متخصصلری یتشدیرمک ضرورتنده در .

اول حالده ، بومأمورلری و متخصصلری یتشدیرمک ایچون مسلکی و اختصاصی مدرسلر تأسیس ایتسی اقتضا ایدر . بوکونی موجود اولان مدرسه الواعظین کی برده مدرسه الاثمه و الخطباء ، مدرسه المؤذنین و القراء ، مدرسه المشایخ تشکیلی لازم اولدینی کی بونک فوفنده اوله رق بر مدرسه المدرسینک تأسیسده الزمدر . مدرسه المدرسین ، عربیات ، تفسیر ، حدیث ، کلام ، فقه کی شعبه لری محتوی اولمالیدر .

مشیخت اسلامیله نك بر وظیفه سی ده طرق علیه بی غایه اصلیه لری داخلنده برر عامل اجتماعی حالته قویمغه چالیشمق و تکیه لری حقیقه برر مؤسسه تر بیویه حالته کتیرمکدر .

بووظیفه لر دن باشقه ، مشیخت اسلامیله نك اجرا ایدیه بیله جکی بر خدمتده ممالک اسلامیله نك هر طرفه کوندیرمک ایچون بر طاقم امنای دین یتشدیرمک و یونلری اعلا ی دیانت ایچون ایجاب ایدن یرلره کوندیرمکدر .

بووظیفه لر خارجه ده ، قوی امانی طرفدن بر (محیط قنای) ، مجلس متکلمین طرفدن بر (علم کلام) ، مجلس مشایخ طرفدن بر (علم تصوف) کتابلری تألیف ایتدیرمک ، تاریخ کلام ، تاریخ تصوف ، سیر نبویه ، تفسیر و محیط احادیث کی احتیاجات مایه دن اولان کتابلری تألیف یا خود عریجه دن

ترجه ايتديرمك ايچون بر (تأليف وترجه انجمنی) تأسيس ايله مك ده جهه
وظائفنددر .

خلاصه ، وظائف ديانيه نك ايفاسی ايچون نه كي تأسيسات وتشكيلاته
احتياج وارسه جمله سنی ياييق ، جامعدن محروم اولان كويلرده ومحللرده
جامعلر اتشا ايتديرمك ، مدرسه سز موقعلرده مدرسه لر تأسيس ايتمك
وبوتون بو وظائفك حقيله ايفاسی ايچون ده علي العموم مأمورين دينيه ومنسبين
علميه نك مرفعا ياشامه سنی تأمين ايدمك مستوفي معاشرله اقدارلرينه
جاليشمق جمله وظائفنددر .

ملي اقتصاد

داخلی استعمار

۱

برملتك اقتصادى تكامل درجه لرني ، تعير ديكرله اقتصادى ينه سنك
صفحه لرني بر مقتصد شؤطرزده تقسيم ايديبور :

۱ — وحشت حالى

۲ — چوبانلق »

۳ — زراعت »

۴ — زراعت صنعت حالى

۵ — زراعت — صنعت — تجارت حالى

بين الملل مبادله نك (جهان اقتصادى) نده طوطديني ير طولاييسيله بو
تفریقده زراعت حالندن صوكره (زراعت — صنعت) دكل ، (زراعت —
تجارت) حالى كلكده در . في الحقيقه زراعتك يتعديرديكى محصولى — مواد
ابتدائيه — مبادله يه عرض ايتزدن اول قسماً براستحصال صفحه سندن دها